

IV. ULUSLARARASI
DÜNYA DİLİ
TÜRKÇE
SEMPOZYUMU
BİLDİRİLERİ
22-24 ARALIK 2011
MUĞLA

II. CİLT

EDİTÖR
Doç. Dr. Mehmet Naci ÖNAL

Ankara 2012

BİLİM DİLİ OLARAK TÜRKÇE: GÖZ BİLİMİ TERİMLERİ ÜZERİNE DERLEM TABANLI BİR ARAŞTIRMA PROJESİ*

TURKISH AS A SCIENTIFIC LANGUAGE: A CORPUS-BASED
RESEARCH ON TERMS OF OPHTHALMOLOGY

Bülent ÖZKAN** - Özlem YILDIRIM*** - Erdem DİNÇ****

Tahir TAHİROĞLU***** - Sinan YALÇINKAYA*****

ÖZET

Bu çalışmada bilim dili olarak Türkçenin göz bilimi (oftalmoloji) alanında terim kullanımı açısından bir değerlendirmesini yapmak ve yöntem olarak “*Bilim Dili Olarak Türkçe: Göz Bilimi Terimleri Üzerine Derlem Tabanlı Bir Araştırma*” başlıklı projeyi tanıtmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sözlükbilim, göz bilimi, derlem dilbilim, bilim dili, Türkçe.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to evaluate the term usage of Turkish as a scientific language in the area of ophthalmology and also to introduce the method of the project that is named as “*Turkish as a Scientific Language: A Corpus-Based Research on Terms of Ophthalmology*”.

Key Words: Lexicology, ophthalmology, corpus linguistics, scientific language, Turkish.

1. Giriş

Bir dilin kavramlaştırma yetisi ya da bu yetiden yoksun oluşu, söz konusu dilin karşılaştığı nesnelerle etkileşime girmesi ya da girmemesiyle doğrudan ilişkilidir. Kavramlaştırma yetisi, bir dilin nesnelerin dünyasına egemen olmasını gerekli ve dolayısıyla da nesnelerin varlığını zorunlu kılar. Kavramlaştırma nesneyi üretenlerce yapılır. Bu anlamda nesneleri üretmek kavramları üretmekle koşuttur. Bugün bazı dillerin bilim diline kaynaklık etmesi, o dillerin bilim dili olarak yaygınlaşması, dilin kavramlaştırma gücüne, diğer bir ifadeyle o dilin ait olduğu kültürün nesneleri üretme gücüne bağlı olarak gerçekleşir. Elbette ki tek sorun nesneleri üretmek de değildir. Nesneleri üretmek bir sonuç olarak sosyolojik gerçekliklerle karşımıza çıkar.

Türkçenin bilim dili olurluğu ya da olmazlığı bugüne kadar birçok kez üzerinde tartışılmış bir konudur (Özdemir, 1970; Gökberk, 1974; Kocaman, 1982; Köksal, 1983; Başkan, 1983; Kuleli, 1983; Korkmaz, 2001). Bu noktada bilim dili olmak, bilimsel bilgiyi üretmek olarak değerlendirilmelidir. Böyle bir durumda dil, nesne olarak kendisine bilimsel bilgiyi seçer ve onu üretmekle ilgili devingen bir tutum sergiler. Öte yandan Türkçenin bu anlamda bugüne varıncaya kadar oldukça büyük gelişmeler gösterdiği söylenebilir.

* BAP-EF TE (BÖ) 2010-4 A proje numaralı bu çalışma Mersin Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi’nce desteklenmektedir.

** Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

*** Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları, ABD.

**** Dr., Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları, ABD.

***** Uzm. Dr., Çukurova Üniversitesi, Türkoloji Araştırmaları Merkezi.

***** Asistem Yazılım.

Dilbilimin bir alt dalı olan sözlükbilim, bugün, kendine özgü yöntem ve uygulamalarıyla derlem dilbilimin paralelinde çeşitli yöntemlerle ve bilgisayarlar aracılığıyla daha çok dilsel veriyi daha hızlı ve amaca uygun olarak güvenilir çıktılarla işleyebilmektedir. Sözlükbilim araştırmalarında bilişim teknolojileri olmaksızın bir sözlükbilim çalışmasını yürütmek bugün için geçerliliğin yitirmiş yöntemlerle araştırma nesnesine yaklaşmak anlamına gelmektedir.

Sezgisel verilerin dışında bilimsel yöntemlerle kullanım temelli bir yaklaşımla dilin olanaklarını sergilemek ve dilde bu anlamda genel eğilimleri tespit etmek amaçlı olarak yürütülen proje Türkçenin bilim dili olma yolunda durumu belirlemede örnek bir çalışma olarak alanyazında yerini alacaktır. Bu anlamda çalışma ilk olma özelliği taşımaktadır.

1.1. Önem

Oluşturulan “Göz Bilimi Derlemi” oluşturulma süreci ve amaca uygun biçimlendirilmesi açısından Türkçe için alanyazında önemli bir yöntem sorununa ışık tutacaktır. Ayrıca yöntem olarak diğer bilim dalları için yapılacak olan devam çalışmalarında belirleyici bir rol üstlenecektir.

Oluşturulan söz konusu ‘özel alan derlemi’ üzerinden yürütülecek sözlükbilim çalışması göz biliminin Türkçeleştirmesi çalışmalarına büyük katkılar sağlayacaktır. Bu anlamda çalışma, yürütülmekte olan çalışmalar için (Örneğin, TOD’un [Türk Oftalmoloji Derneği] göz bilimi terimleri üzerine yürüttüğü çalışma ve TDK’nın [Türk Dil Kurumu] diğer bilim dallarıyla ilgili terim çalışmaları vb.) önemli bir altyapı olanağının örneğini sunması bakımından önemlidir.

1.2. Amaç

Bu projenin amacı; göz bilimi (oftalmoloji) alanında alanyazında yer almış Türkçe makale ve yayınlarda kullanılan göz bilim sözcüğünün sözlükbilim ve derlem dilbilim uygulamaları çerçevesinde terim dökümünü yapmak ve konunun uzmanlarına terim tercihlerinde önemli bir altyapı olanağı sunmaktır.

Bir “göz bilimi derlemi” oluşturmak ve terim kullanımlarında genel eğilimleri belirleyerek genelde Türkçenin özelde göz biliminin terim eğilimlerini kullanım temelli olarak belirlemek ve göz bilimcilerin terimleri Türkçeleştirirken farkındalıklarını bilimsel temelde arttırmak projenin bu çerçevede temel amacıdır.

1.3. Konu ve Kapsam

Literatürde var olan biçimiyle derlemler içlemleriyle ve amaçlılıklarıyla koşut olarak yazılı ve/ya sözlü içeriğe sahip ve belirli bir dilde dilsel çeşitliliği yansıtabilen BNC [British National Corpus] benzeri genel derlemler (general corpora); *Guangzhou Petroleum English Corpus* gibi petrokimya derlemi ya da *The HKUST Computer Science* gibi bilgisayar bilimleri derlemi benzeri özel alan derlemleri (specialized corpora); belirli bir yazı dilini, belirli dönem ve örneklemle içeren *The Lancaster-Oslo-Bergen Corpus of British English* ve ilk örneklerden olan *Brown Corpus* benzeri yazılı derlemler (written corpora); BNC gibi genel derlemlerin içleminde ya da *London-Lund Corpus* (LLC), *Lancaster/IBM Spoken English Corpus* (SEC) benzeri bağımsız olarak sözlü dili temsil için tasarılanan sözlü derlemler (spoken corpora); *International Corpus of English* (ICE) benzeri eş süremliler olarak dilsel veriler içeren eş süremliler (synchronic corpora); belirli bir dilin farklı zaman aralıklarıyla içlemlendiği, örneğin 1560-1760 zaman aralığını kapsayan *Helsinki Diachronic Corpus of English Texts* benzeri art süremliler (diachronic or historical corpora); yine ana dili ve yabancı dil olarak belirli bir dilin öğretiminde temel verilerin derlenmesi amaçlı tasarılanan *International Corpus of Learner English* (ICLE) benzeri öğrenici derlemleri (learner corpora) ve *Bank of English* (BoE) benzeri diğer derlem türlerinden daha hacimli ve ayrıntılandırılmış, kapsamlı derlemlerden olan izlem derlemleri (monitor corpora) ile karşılaştırırız (McEnery, vd. 2006:59-70). Bu çerçevede oluşturulan göz bilimi derlemi alanyazında yer alan derlem türlerine bakıldığında bir özel alan derlemi (specialized corpora) olarak değerlendirilebilir.

Projenin konusu bir özel alan derlemi üzerinden yapılacak göz bilimi terimleri araştırmasıdır. Bu çerçevede göz bilimi terimleri, göz bilimi üzerine yazılmış yayınlarda yer aldığı biçimiyle belirlenmeye ça-

lışılacaktır. Derlem oluşturmada aşamasında derlem dilbilimin ve sözlükbilimin ilke ve yöntemleri çalışmada yerini alacaktır.

Literatürde yer almış ve basılı kitapların yanında göz bilimi derleminde yer alan Türkçe yayınların bazıları şunlardır:

Türk Oftalmoloji Gazetesi

Retina Vitreus Dergisi

Glokom Katarakt Dergisi

Türkiye Klinikleri, Oftalmoloji Dergisi

Medikal Network, Oftalmoloji Dergisi

Söz konusu bu yayınlardan oluşturulan göz bilimi derlemi üzerinden inceleme konusu olan göz bilimi terimleri, sözbirimleştirme (lemmatizing/lemmatization), sıklık (frequency), bağımlı dizin çıkarımı (concordance), eşdizimli kullanımlar (collocations) vb. açılardan araştırma konusu yapılacaktır.

Bunların yanı sıra terimlerin kaynak dili ve kısaltmalar da çalışmada değerlendirmeye alınacak diğer yapılandırmalardandır.

1.4. Projenin Aşamaları

Bilim dili olarak Türkçenin göz bilimi alanında terim kullanımı açısından bir değerlendirmesini yapmak amacıyla, göz bilimi alanyazınında bugüne kadar yayımlanmış akademik çalışmalar derlem dilbilim yöntemleriyle sayısallaştırılmıştır. Bu anlamda 9 milyon (+) sözcüklük bir derlem oluşturulmuştur. Bir veri tabanı uygulaması çerçevesinde sözcükbirimsel ve tümcesel olarak sorgulanabilecek bir platforma taşınan göz bilimi söz varlığı, bağımlı dizinler aracılığıyla sıklık temelli olarak sözlükbirimselleştirilme olanağına kavuşturulmuştur.

Proje bu çerçevede üç aşamadan oluşmaktadır:

1. Literatürün sayısallaştırılması.
2. Veri tabanı uygulaması, sözbirimleştirmelerin, bağımlı dizinlerin ve sıklık sayımlarının yapılması.
3. Sorgulama ara yüzüyle etiketlemeler/işaretlemeler.

Projenin birinci ve ikinci aşaması dilbilim ve bilgisayar uzmanlarınca; üçüncü aşaması ise göz bilimi uzmanlarının katılımlarıyla gerçekleştirilmektedir.

1.5. Özgün Değer

Bir özel alan derlemi olarak “göz bilimi derlemi” oluşturmak ve terim kullanımlarında genel eğilimleri belirleyerek genelde Türkçenin özelde ise göz biliminin terim eğilimlerini kullanım temelli olarak ortaya koymak ve göz bilimcilerin terimleri Türkçeleştirirken farkındalıklarını bilimsel temelde sağlamak projenin temel amacıdır.

Bu çerçevede oluşturulacak derlem alanyazında yer alan derlem türleriyle karşılaştırıldığında *özel alan derlemi* (specialized corpora) niteliğinde bir derlem olması açısından önemlidir. Bu derlemin oluşturulma süreci ve amaca uygun biçimlendirilmesi Türkçe için alan yazında bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Ayrıca çalışma yöntem olarak diğer bilim dalları için devam çalışmalarında belirleyici bir rol üstlenecektir.

Çalışma bilim terimleri üzerine Türkçe için yürütülen derlem tabanlı ilk sözlükbilim çalışması olma niteliğindedir. Tüm uygulamaların çevrimiçi olarak araştırmacıların kullanımına sunulacak olması da projeni özgün değerini arttırmaktadır.

2. Yöntem ve Uygulama

Projenin tüm aşamaları yazılım desteği ile yürütülmektedir. Proje çıktılarının sorgulama ve sözlük oluşturma aşamalarının tamamı çevrimiçi bir platform üzerinden gerçekleştirilmektedir. Sözbirimleştirilen “göz bilimi özel alan derlemi” sıklık, bağımlı dizin görüntüleme ve eşdizimli yapıları belirleme işlemini kapsayacak nitelikte yazılım desteği sağlanmasıyla oluşturulmuştur.

Çalışmada öncelikle bir *özel alan derlemi* (göz bilimi derlemi) oluşturmak amacıyla derlemin içeriği belirlenmiş, belirlenen içerik sayısallaştırılmış ve geliştirilen bir etiketleme/işaretleme yazılımı aracılığıyla derlemde yer alan sözbirimler, üzerinde değerlendirme yapılacak bir platforma taşınmıştır. Bu çerçevede izlenen işlem aşamaları aşağıdaki gibidir:

2.1. Derlemin içeriğinin belirlenmesi.

Bu aşamada derlemde yer alacak göz bilimi ile ilgili süreli yayınlar (Türk Oftalmoloji Gazetesi; Retina Vitreus Dergisi; Glokom Katarakt Dergisi; Türkiye Klinikleri, Oftalmoloji Dergisi; Medikal Network, Oftalmoloji Dergisi vb.) ve basılı yayınlar belirlenmiş belirlenen söz konusu yayınlar başlangıç olarak yayın tarihi yayın sayısı vb. yönlerden sınıflandırılmıştır. Bu aşamada eserlerin Türkçe ve telif eser olmalarına dikkat edilmiştir.

2.2. Tarayıcılar aracılığıyla sayısallaştırma

Seçilen yayınlar tarayıcılar (scanner) kullanılarak bir takım özel yazılımlarla sayısallaştırmıştır. Bu amaç için OKT (Optik Karakter Tanıma) yazılımları olarak bilinen yazılımlar kullanılmıştır. Sayısallaştırma aşamasında formatları değişen metinler temizleme işlemine tabi tutulmuş, Türkçe olmayan (abstract, kaynaklar vb.) yapılar ayıklanmıştır.

2.3. Veritabanı için etiketlemeler ve işaretleme

Ayıklanan metinler proje için uygun yazılımlarda veri tabanı uygulaması çerçevesinde biçimlendirilmiştir. Veriler tümcesel ve sözcükbirimsel olarak etiketlenip adreslenmişlerdir. Bu etiketleme ve adreslemelerden sonra göz bilimi terimlerinin veri işleme süreci bütüncül bir yapı sergileyen 4 aşamayı kapsamaktadır.

Bunlar:

1- Dilsel bileşenlerin tanılanması: madde başlarının (lemma) seçimi ve oluşturulması: sözbirimleştirme (lemmatizing/lemmatization) (bk. Şekil 1),

→ Bu aşamada derlemde yer alan sözbirimler listelenebilmektedir.

Şekil 1. Sözbirimleştirme Ekranı.

2- Araştırma konusu olan derlemde edinilen sözcükbirimlerin (lexicon/vocabulary) kullanım sıklıklarının (frequency) belirlenmesi,

→ Kullanım sıklığı terim seçimi için öncül bir veri olarak değerlendirilmektedir. Bir özel alan derleminde sıklığı yüksek bir yapının terim olma durumu diğer sözcüklere oranla daha yüksektir. Öte yandan bu durumun tam tersi de terim olma niteliği için geçerli bir öncüldür. Bu anlamda veri işleme arayüzü kullanıcı ihtiyaç duyduğunda sözcükbirimin sıklığını görebilmesini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır (bk. Şekil 2).

Etiketlenmemiş ()	Terimdir (8376)	Değildir ()	OT ()	OD ()
dekolman				
● dekolmanlı				
● dekolman				
● dekolman Sıklık: 2765				
● dekolmanın				
● dekolmanının				
● dekolmanına				
● dekolmanlarda				
● dekolmanlarında				
● dekolmana				

Şekil 2. Sözcükbirimlerin Kullanım Sıklıklarının Gösterimi.

3- Bağımlı dizin (concordance) oluşturulması,

→ Bağımlı dizin oluşturma işlemi *bağlam içi anahtar sözcük* gösterimiyle [key word in context-KWIC] araştırmacıların sözcükbirimin dizge içinde kullanım özelliklerini görebilmesini sağlamaktadır. Bu anlamda terim seçimleri daha sağlıklı yapılabilmektedir (bk. Şekil 3).

ETİKETLEME > KELİME LİSTESİ

Göz Bilim Terimleri

Tanıklar: n-3 n-2 n-1 n+1 n+2 n+3

dekolman,

● Aynı olgunun fundus floresein anjiyografide geç dönemde gizli koroid neovasküler membrana ait düzensiz ve benekli hiperfloresans boyanma paterni ile birlikte pigment epitel dekolman bölgesinde sınırları keskin olan dolun izlenmekte.

● Yapılan cerrahi girişimler; hifemayı temizlemek için parasetoz (n=21), katarakt (n=8), trabekülektomi (n=2) ve retina dekolman cerrahisiydi (n=2).

● Yapılan oftalmolojik muayenesinde her iki gözde siler ejeksiyon, korneada keratik presipitasyon-lar, ön kamera ve vitreus içinde hücre ve sağ gözde retinada atrofik değişiklikler ve dekolman ile floresein anjiyografide sızın saptandı.

● Bir yıl sonra sağ gözde nüks dekolman gelişen hastaya pars plana vitrektomi ve gözüğü silikon yağ tamponad uygulaması olduğu tıbbi geçmişinden anlaşıldı.

● Bu nedenle bir gözüne pars plana vitrektomi yapılan hastaların takiplerinde özellikle nüks dekolman varlığı, retinanın atrofiye gittiği tipik delici veya penetran travmada olduğu gibi, retina ve koroidin hasara uğramış olduğu olgularda, diğer gözlerinde lüzantide, fotofobi, epifera gibi şikayyetler geliş-

Şekil 3. Bağlam İçi Sözcük (Anahtar Sözcük) Gösterimi.

4- Eşdizimli (collocation) yapıların çıkarımı,

→ Eşdizimli yapıların çıkarımı yine terim seçimlerinde önemli öncülleri oluşturmaktadır. Sistem $\dots n-3 < n-2 < n-1 < \text{sözbirim} > n+1 > n+2 > n+3 \dots$ yapısındadır. Örneğin *koroid dekolmanı*, *vitreus dekolmanı*, *retina dekolmanı* ($\dots < n-1 < \text{sözbirim} > \dots$) olarak bir terim kullanımıdır (bk. Şekil 4).

ETİKETLEME > KELİME LİSTESİ						
Göz Bilim Terimleri						
Tanımlar	n-3	n-2	n-1	n+1	n+2	n+3
retina dekolmanı						6432
koroid dekolmanı						547
retina dekolman						406
retina dekolmanının						412
vitreus dekolmanı						188
retina dekolmanına						117
retina dekolmanlarında						285
retina dekolmanı						273
retina dekolmanları						228

Şekil 4. $\dots n-1 < \text{sözbirim} > \dots$ Eşdizimliliği.

Yine, $\dots n-2 < \text{sözbirim} > \dots$ eşdizimliliğinde yırtıklı retina dekolmanı, traksiyonel retina dekolmanı, arka vitreus dekolmanı gibi terim kullanımları diğer eşdizimli yapı çıkarımları olarak karşımıza çıkabilmektedir (bk. Şekil 5).

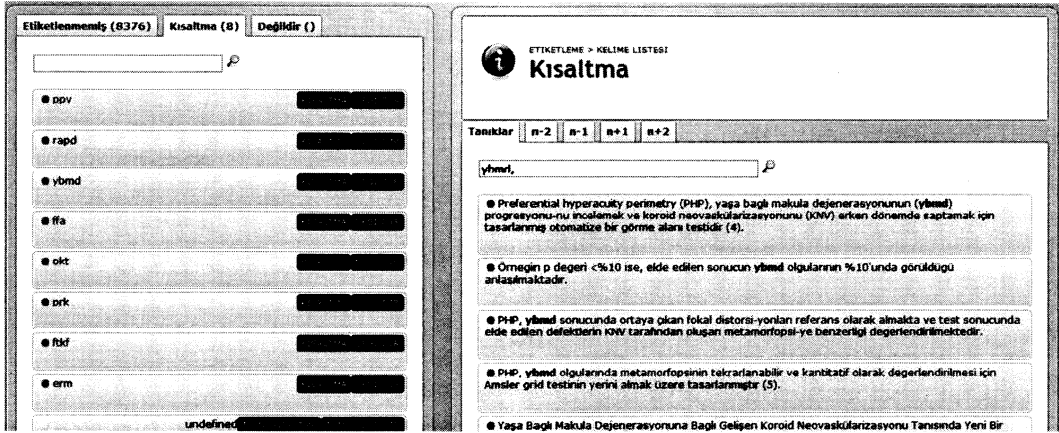
ETİKETLEME > KELİME LİSTESİ						
Göz Bilim Terimleri						
Tanımlar	n-3	n-2	n-1	n+1	n+2	n+3
traksiyonel retina dekolmanı						416
ve retina dekolmanı						169
yırtıklı retina dekolmanı						156
arka vitreus dekolmanı						305
nüks retina dekolmanı						238
seröz retina dekolmanı						218
regmatojen retina dekolmanı						211
eksudatif retina dekolmanı						202
pigment epitel dekolmanı						172
arka vitre dekolmanı						149
pigment epiteli dekolmanı						130

Şekil 5. $\dots n-2 < \text{sözbirim} > \dots$ Eşdizimliliği.

Sistemde sözbirimleştirme, sözbirimlerin sıklığı, bağımlı dizin ve eşdizimlilikler aynı ekranda görüntülenebilmektedir. Böyle bir yapılandırmada sözbirimlerin bağlam içinde dizgesel durumlarını veri işleme sürecinde bütüncül olarak görebilme kolaylığını araştırmacılara sağlamak amacıyla.

2.4.2. Kısaltmaların etiketlenmesi ve işaretlemesi

Kısaltmalar bilim dilinde sıkça kullanılan yapılardır. Bu anlamda göz bilimi terimlerinde kısaltmaların kullanımı açısından nasıl bir görünüm sergilediği de araştırmaya dâhil edilmiştir. Göz bilimi terimi olarak kullanılan kısaltmalar bu anlamda sistem üzerinden etiketlenebilmekte ve genel kullanım görünüm-leri belirlenebilmektedir. Kısaltmaların gösteriminde de sıklık, bağımlı dizim ve eşdizimli yapılar görünlenebilmekte, kısaltmalara tanık eklemesi yapılabilmektedir.

Şekil 9. Kısaltmaların Seçimi ve Tanık Tümce Ekranı.

Sonuç

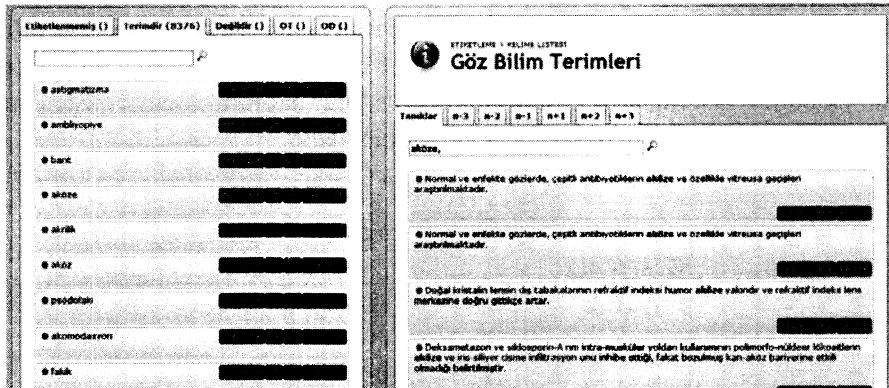
Bilim Dili Olarak Türkçe: Göz Bilimi Terimleri Üzerine Derlem Tabanlı Bir Araştırma başlıklı proje, Türkçenin bilim dili olarak göz bilimi alanında terimlerin kullanım görünüm-lerini sözlükbilimsel bakış açısıyla ve derlem dilbilimin bilişim teknolojileriyle bütünleşik ilke ve yöntemleriyle belirlemeyi ve araştırmacıların terim tercihlerinde farkındalıklarına katkıda bulunmayı amaçlayan bir sözlükbilim çalışmasıdır. Bu projeye devam çalışmalarında “Göz Bilimi Terimleri Sözlüğü”nün oluşturulma sürecinde önemli katkılar sağlayacaktır.

Proje ortaya koyduğu yöntem ve uygulama açısından alanyazında bir ilk olma niteliği taşımaktadır. Türkçenin terim kullanım eğilimlerini ayrı ayrı bilim dalları için belirlemek ve bu eğilimlerden yola çıkarak bilimsel yöntemlerle bilim terimlerimizin Türkçeleşmesine katkıda bulunmak projenin Türkçe üzerine yürütülen çalışmalara dolaylı katkılarındanadır.

Kaynaklar

- Başkan, Özcan (1974), “Terimlerde Özleşme Sorunu”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı: Belleten*, Ankara: TDK yay.
- Gökberk, Macit (1974), “Tarihsel Arka Planı Bakımından Cumhuriyet Döneminde Bilim Dili”, *Mayıs 1974*, C:XXIX, S:272, s. 383-400.
- Kocaman, Ahmet (1982), “Bilim Dili Üzerine Düşünceler”, *Nisan 1982*, C: XLIV, S: 600, s. 708-709.
- Korkmaz, Zeynep (2001), “Bilim dili ve Türkçe”, *Temmuz 2001*, C: 2001/II, S: 364, s. 198-201.
- Köksal, Aydın (1983), “Bilim Dili”, *Ocak 1983*, C: XLVI, S: 219, s. 248-251.
- Kuleli, Ömer (1983), “Bilim Dili Türkçe”, *Şubat 1983*, C:XLVI, S: 374, s. 68-72.
- McEnery, T., vd. (2006), *Corpus-Based Language Studies An Advanced Resource Book*, Routledge, New York.
- Özdemir, Emin (1970), “Öz Türkçe: Bilim Dili”, *Aralık 1970*, C: XXII, S: 224, s. 149-152.
- Özkan, Bülent (2011) “Bilim Dili Olarak Türkçe: Göz Bilimi Terimleri Üzerine Derlem Tabanlı Bir Araştırma”, *Bap Projesi*, Mersin Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.
- TDK (Türk Dil Kurumu) <http://www.tdk.gov.tr/> (ET 26.09.2011).
- TOD (Türk Oftalmoloji Derneği) <http://www.todnet.org/home/> (ET 26.09.2011).

Öte yandan terim seçimlerinde sözcükbirim ve ilgili tanık tümceler listelenebilmektedir. Bu ekranda her sözcükbirim için tanık ekleme işlemi de yapılabilmektedir (*bk. Şekil 6*).

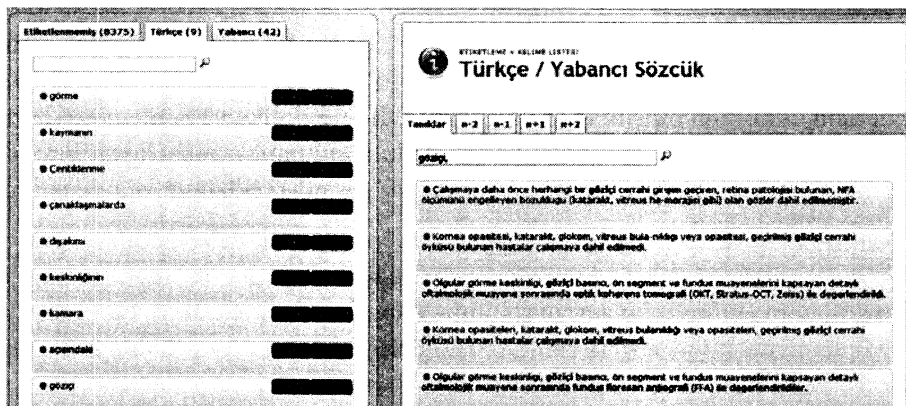

Şekil 6. Terim Seçim ve Tanık Tümce Ekranı.

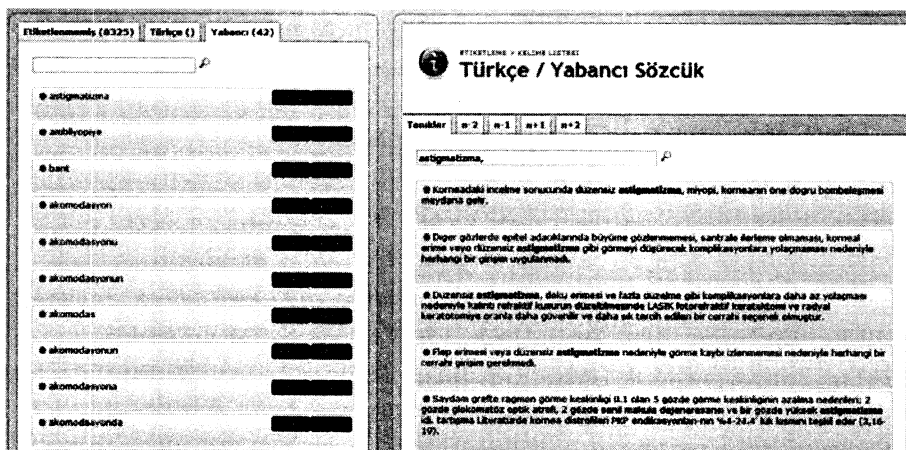
2.4. Terimlerin diğer etiketleme/işaretleme işlemleri

2.4.1. Terimlerin kaynak dil etiketlemesi

Terim olarak işaretlenen ve tanık cümlelerle eşleştirilen sözcükbirimler bu işlemin yanı sıra kaynak dil etiketlemesi işleminden de geçirilmektedir. Kaynak dil etiketlemeleri Türkçe ve yabancı kökenli olma durumuna göre ayrıma tabi tutulmaktadır (*bk. Şekil 7 ve Şekil 8*).

Şekil 7. Kaynak Dil Seçimi ve Tanık Tümce Ekranı (Türkçe Kökenli Terimler).

Şekil 8. Kaynak Dil Seçimi ve Tanık Tümce Ekranı (Yabancı Kökenli Terimler).